

Nieco historii...

HISTORIA RZESZOWSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

Rzeszowska Spółdzielnia Mieszkaniowa ma powód do dumy z dotychczasowych osiągnięć, na które składa się praca jej założycieli oraz działaczy i pracowników, zaangażowanych i oddanych spółdzielczej sprawie. Siłą naszej spółdzielni była jej samorządność i społecznikowska pasja członków organów samorządowych, wyrażająca się troską o sprawy spółdzielców i ich rodzin, zainteresowaniem problemami społeczno-gospodarczymi i finansowymi. Dzięki takiej postawie następował szybki jej rozwój.

W Rzeszowie nie było tradycji spółdzielczości mieszkaniowej. Po II wojnie światowej, gdy Rzeszów stał się siedzibą władz i instytucji wojewódzkich, a także powstających i rozwijających się zakładów pracy, rosła liczba jego mieszkańców. W 1945 rok było ich 29,5 tys., ale w 1970 roku już 82,4 tys. To wymagało budowy nowych mieszkań. Miasto zbudowało ich za mało. Sytuacja wymuszała szukania nowych rozwiązań.

Pierwszą jednostką spółdzielczości mieszkaniowej było działające w latach 1954-57 Spółdzielcze Zrzeszenie Budowlano-Mieszkaniowe, które po wybudowaniu osiedla domków jednorodzinnych w rejonie ulicy Partyzantów zakończyło swoją działalność. Jego prezesem był **Stefan Wójcik**, który zainicjował nowe działania.

Pod egidą Komisji Porozumiewawczej Związków Zawodowych w Rzeszowie zwołano 15 września 1957 roku konferencję spółdzielni mieszkaniowej. W dniu 19 grudnia 1957 roku w Rzeszowie odbyło się Walne Zebranie Założycieli. Przyjęto na nim nazwę: Rzeszowska Spółdzielnia Mieszkaniowa, uchwalono statut oraz wybrano dwunastoosobową Radę Nadzorczą i trzyosobowy Zarząd.

Powiatowy Sąd w Rzeszowie w dniu 28 lutego 1958 r. wpisał RSM do rejestru spółdzielni, zaś Związek Spółdzielni Mieszkaniowych w Warszawie przyjął ją na członka pod kolejnym numerem 535.

Prezydium pierwszej Rady Nadzorczej utworzyli: **Zbigniew Moskwa** - jako przewodniczący, **Zygmunt Kozioł i Janusz Piotrkowski** - jako zastępcy oraz **Ewa Zajączkowska** - jako sekretarz. W skład Zarządu weszli: **Stefan Wójcik** - prezes, **Jan Krzeмиński** - jego zastępca oraz **Władysław Braja** - członek.

Pierwsze efekty mieszkaniowe Rzeszowska Spółdzielnia Mieszkaniowa zyskała w 1959 roku. 31 marca tego roku oddano do użytku 35 mieszkań w budynku przy ulicy Gałęzowskiego 6 i Obrońców Stalingradu 13a (obecnie Hetmańska). Następne 64 mieszkania przekazano do użytku 1 października 1959 roku w budynku przy ul. Anieli Krzywoń 9 (Obecnie L. Chmaja). Na początku 1960 roku postawiono wybudować osiedle „Rzeźnicza” przy ulicy Lenina (dzisiaj Piłsudskiego) i Orzeszkowej oraz zespół budynków przy ulicy Marszałkowskiej. 30 czerwca 1963 roku oddano do użytku pierwsze trzy budynki dla 120 osób na osiedlu „Staromieście”. Później przemianowanym na Osiedle „1000-lecia”.

W latach 1960-63 oddano w sumie 1566 mieszkań. 1965 roku wprowadzono instytucję kandydata na członka RSM. Pod koniec 1966 roku było ich już 2166. Przyjęto nowe zasady programowania, planowania i finansowania budownictwa mieszkaniowego. W latach 1966-70 rozpoczęła się współpraca z dużymi zakładami pracy: WSK, Zelmerem i przedsiębiorstwami budowlanymi, co

spowodowało szybszy rozwój budownictwa RSM. Na osiedlu 1000-lecia oddano 7 budynków oraz kilka na „Skarpie”. W 1970 roku powstały kolejne budynki przy ulicy Turkiewicza (dzisiaj Jałowego) i Pułaskiego. W 1973 roku rozpoczęto budowę Baranówki II i III, rok później wylano łąwy fundamentowe pod budynki na Staroniwie Dolnej – osiedle Gwardzistów, dzisiaj Kmity.

Od 1970 roku podstawową komórką Rzeszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej zostało osiedle mieszkaniowe, które otrzymało własny samorząd i administrację.

Niezależnie od budowy mieszkań powstawały budynki i lokale o różnym, lecz ważnym w strukturze osiedla przeznaczeniu, w tym placówki oświatowe, kulturalne, służby zdrowia, handlu, usługi i inne, jak np. kluby osiedlowe i garaże. W latach 1975-76 wybudowano zaplecze socjalno-usługowe przy ul. Dąbrowskiego: restaurację „Hungaria” i filię WiMBP, klub kultury, biuro administracji i sklep. Do użytku oddano pawilony przy ulicy Pułaskiego i P. Skargi.

W roku 1976 roku przekazano 13 budynków na osiedlach Gwardzistów i Baranówce III. W tymże roku działały już cztery rady osiedlowe. W 1977 roku rozpoczęto budowę osiedla Krakowska-Południe.

Duży napływ nowych członków i kandydatów świadczył o zdobywaniu przez RSM zaufania społeczeństwa oraz władz i województwa. Nastąpiło przełamanie nieufności wobec niej, bo początki nie były łatwe. Panowało bowiem przekonanie, że w warunkach socjalizmu problem mieszkaniowy zostanie rozwiązany przez państwo na jego koszt. Zapewnie nikt z członków założycieli nie przypuszczał, że Rzeszowska Spółdzielnia Mieszkaniowa stanie się jedną z największych spółdzielni w kraju. Dzisiaj posiada 277 budynków, co stanowi 16 671 mieszkań. Jej członkostwem legitymuje się ponad 16 tys. osób, a przez rejestry spółdzielni przewinęły się nazwiska dziesiątek tysięcy osób.

Wraz z przyrostem mieszkań, dla prawidłowego ich utrzymania powołano Zakłady Wykonawstwa Własnego oraz osiedlowe zespoły konserwatorów. Obecnie funkcjonuje 5 administracji osiedli, wyodrębnionych pod względem organizacyjnym i ekonomicznym. Osiedla posiadają samodzielność w podejmowaniu decyzji gospodarczych i finansowych. Działają na zasadach wewnętrznego rozrachunku gospodarczego.